

УДК 598.261.7:611.34

**МІКРОБОЦЕНОЗ КИШЕЧНИКУ ПЕРЕПЕЛІВ ПОРОДИ «ФАРАОН»
ЗА ВИКОРИСТАННЯ ПРЕПАРАТІВ «АКТИВО» І «ПРОПОУЛ»**О. І. Луковська, аспірант
olesya.luk@ukr.net

Інститут біології тварин НААН, м. Львів

Інтенсивне ведення птахівничої галузі й перепелівництва, зокрема, передбачає забезпечення здоров'я птиці, досягнення високої продуктивності та отримання якісної продукції птахівництва. Запорукою цього є збалансована годівля та інтенсивність процесів травлення. Відомо, що в травних органах птиці гідроліз нутрієнтів, які входять до складу раціону, тісно пов'язаний з її фізіологічним станом та продуктивністю, а висока інтенсивність перебігу метаболічних процесів обумовлюється, серед інших, і високою активністю травлення. Водночас, у процесах травлення та засвоєння компонентів корму важливу роль відіграє мікрофлора шлунково-кишкового тракту, адже мікробіота за своїм складом і значенням для організму господаря є певним додатковим органом, що виконує різноманітні складні життєво важливі функції, у тому числі травну і моторну функції шлунково-кишкового тракту. Нормальна мікрофлора, з її специфічними функціями, визначає мікробну екологію шлунково-кишкового тракту, а різка зміна оптимального співвідношення представників мікрофлори може призводити до погіршення всмоктування поживних речовин та зниження перетравності корму.

В останні роки на ринку пропонуються різноманітні ветеринарні препарати які рекомендують для застосування з метою покращення стану мікробоценозу кишечника птиці, особливо у критичні періоди її росту та розвитку, тобто в періоди, пов'язані з процесами завершення розсмоктування залишкового жовтка, ювенальної линьки, початком несучості. Результат впливу таких добавок досягається шляхом відновлення або стабілізації природного стану мікрофлори травного каналу, однак механізм дії препаратів різний і часто потребує додаткових досліджень.

Метою наших досліджень було встановити зміни складу мікрофлори кишечника перепелів за використання препарату «Активо», створеного на основі комбінації природних біологічно активних речовин, отриманих із ароматичних трав і спецій, а також препарату «Пропоул», який містить у своєму складі лактобактерії і пребіотичні речовини.

Для проведення дослідів перепелів породи «Фараон» 21-добового віку за принципом груп-аналогів сформували у три групи (по 50 голів у кожній). Перепели усіх груп одержували повнораціонний комбікорм, збалансований за поживними і біологічно активними речовинами. Птиця першої дослідної групи разом з кормом отримувала фітобіотик «Активо» дозою 0,10 кг/т корму, а другої дослідної групи — симбіотик «Пропоул» дозою 7,5 г/кг корму. Дослід тривав 50 діб, тобто до досягнення птицею 71-добового віку. З метою відбору біологічного матеріалу для досліджень (сліпих кишків) провели забій птиці 28-, 41-, 71-добового віку.

Дослідження кількісного і якісного складу мікрофлори сліпих кишків 28-добових перепелів I дослідної групи, які отримували з кормом «Активо» вказують на позитивну дію препарату. Зокрема, у мікробіоті не виявлено клітин лактозонегативних штамів кишкової палички, гемолізуючих штамів, дріжджоподібних та цвілевих грибів. Водночас зменшилась загальна кількість клітин *E. coli* за рахунок штамів із нормальною ензимною активністю, що призвело до зміни співвідношення штамів $\text{lac}^+:\text{lac}^-$ як 91,7:8,3. Кількість біфідобактерій та лактобактерій вірогідно не змінювалась і була в межах 10^8 – 10^{10} КУО/г. У кишечнику птиці 41-добового віку виявлено зростання кількості лактозоферментуючих штамів *E. coli* до 97 % за одночасного зменшення кількості штамів із слабкою ензимною здатністю на тлі незмінної кількості кишкової палички. Лактозонегативних штамів *E. coli* та грибів роду *Candida* не зафіксовано. У вмісті сліпих кишків 71-добових перепелів I дослідної групи виявлено зменшення кількості штамів кишкової палички з слабкою ензимною здатністю до 1,7 %, та зростання кількості біфідобактерій до 10^{10} КУО/г.

За результатами дослідження мікробоценозу сліпих кишків 28-добових перепелів встановлено, що за умови згодовування препарату «Пропоул» склад мікрофлори вірогідно не відрізнявся від показників птиці контрольної групи. На противагу, у 41-добових перепелів дослідної групи зафіксовано зменшення загальної кількості клітин кишкової палички за рахунок слабоферментуючих штамів (4,93 %) на тлі зростання вмісту біфідота лактобактерій до 10^{10} КУО/г. Лактозонегативних штамів *E. coli* не виявлено. Разом з тим, на 71-у добу життя перепілок II дослідної групи встановлено збільшення кількості клітин штамів кишкової палички з нормальною ензимною здатністю (до 97 %) за одночасного зменшення кількості клітин біфідобактерій та лактобактерій до 10^6 – 10^{10} КУО/г.

Таким чином, застосування препаратів «Активо» дозою 0,10 кг/т корму та «Пропоул» дозою 7,5 г/кг корму проявляє позитивний вплив на мікрофлору кишечника перепелів у критичні періоди їх росту та розвитку.